

Aanvraag zorgmachtiging

Deze werkinstructie is onderdeel van de bouwsteen verplichte zorg.

Lees het [Handboek Verplichte Zorg](#) voor meer informatie over dit onderwerp.

In deze werkinstructie is een onderscheid gemaakt tussen taken voor de geneesheer-directeur (GD) en zorgverantwoordelijke (ZV).

Toepassingsgebied:

Een zorgmachtiging kan worden aangevraagd als het gedrag van een persoon, als gevolg van zijn psychische stoornis, leidt tot ernstig nadeel en dit nadeel voorkomen kan worden door de inzet van verplichte zorg.

Waarschuwing: indien er een samenloop is tussen zorgmachtiging (op grond van de Wvggz) en TBS voorwaarden dient altijd eerst overleg plaats te vinden met de GD.

Stappen voorbereiden aanvraag

De voorbereiding van een zorgmachtiging bestaat uit de volgende 8 stappen:

1. Verzoek tot voorbereiden van een zorgmachtiging

De ZV vult in USER (tegel Juridische titels/machtigingen, tab Wvggz vragenlijsten) het formulier "Art. 5.3 Aanvraag tot voorbereiding zorgmachtiging aan de OvJ" in en stuurt een ondertekende versie naar het Bureau Geneesheer-directeur (BGD).

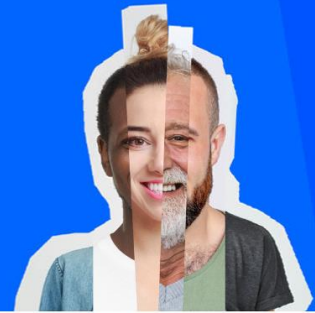
2. Voorbereiding zorgmachtiging

Het BGD zet, namens de GD, de aanvraag door naar de officier van justitie (OvJ) met het verzoek deze in behandeling te nemen.

Wanneer de GD is aangewezen door de OvJ informeert de GD betrokkene dat een verzoek tot zorgmachtiging wordt voorbereid. Een kopie van deze brief, "Art. 5.4 lid 2 Mededeling van voorbereiding van een zorgmachtiging" (USER, Wvggz vragenlijsten), wordt door het BGD verzonden aan de advocaat, de vertegenwoordiger (voor zover bekend), aanvrager en de OvJ. De ontvangers worden hierin tevens geïnformeerd over:

- de mogelijkheid van advies en bijstand door een patiëntenvertrouwenspersoon (PVP). Geeft betrokkene toestemming om de persoonsgegevens te delen met de PVP dan wordt door het BGD het instemmingsformulier bij de PVP ingediend;
- de mogelijkheid om een eigen plan van aanpak te maken met als doel verplichte zorg te voorkomen;
- de mogelijkheid om zich bij te laten staan door een familielid of naaste bij het opstellen van de zelfbindingsverklaring, het eigen plan van aanpak, de zorgkaart en het zorgplan¹.

¹ De zelfbindingsverklaring en het plan van aanpak zijn optioneel. Medewerking aan het opstellen van de zorgkaart en zorgplan ook.

3. Het eigen plan van aanpak (zie ook [Eigen plan van aanpak](#))

Betrokkene heeft de mogelijkheid een eigen plan van aanpak op te stellen. Als betrokkene hier gebruik van wil maken, moet hij dit binnen drie dagen na ontvangst van de mededeling aan BGD laten weten. De GD beslist, na overleg met de OvJ, binnen twee dagen of hij hiermee akkoord gaat.

Indien de GD overweegt negatief te beslissen, stelt hij betrokkene en diens vertegenwoordiger in de gelegenheid te worden gehoord. Indien de GD het verzoek van betrokkene afwijst, informeert hij betrokkene en vertegenwoordiger schriftelijk en voorzien van motivatie. Indien deze beslissing tot afwijzing voortkomt uit het feit dat het ernstig nadeel geen uitstel verdraagt, kan de GD betrokkene adviseren om parallel aan de procedure een plan van aanpak op te stellen en deze bij de zitting in te brengen.

Indien de GD akkoord is met het opstellen van een eigen plan van aanpak, wordt de voorbereiding van het verzoekschrift twee weken geschorst. De GD informeert betrokkene, vertegenwoordiger, aanvrager en de OvJ schriftelijk over zijn beslissing met de brief "Art. 5.5 lid 4 Beslissing schorsing voorbereiding zorgmachtiging in verband met eigen plan van aanpak" (USER, Wvggz vragenlijsten).

Wanneer het eigen plan van aanpak gereed is, wordt dit verstrekt aan de onafhankelijk psychiater en de ZV. De ZV kan het plan van aanpak meewegen in het opstellen van het zorgplan. De onafhankelijk psychiater betreft het plan bij het opstellen van de medische verklaring en beoordeelt of het afdoende is om verplichte zorg af te wenden.

De GD beoordeelt bij het opstellen van de bevindingen het zorgplan, de zorgkaart, de medische verklaring en het eigen plan van aanpak. Indien de GD concludeert dat het eigen plan van aanpak afdoende is om verplichte zorg af te wenden, neemt hij dit op in de bevindingenbrief en adviseert hij de OvJ de procedure te staken.

Indien het eigen plan van aanpak niet afdoende is, gaat de procedure verder bij stap 4.

De ZV monitort de voortgang m.b.t. het opstellen van het eigen plan van aanpak. Bij onvoldoende voortgang of indien het ernstig nadeel geen uitstel meer verdraagt, informeert hij de GD. Deze kan dan, na overleg met de OvJ, besluiten om de procedure van de zorgmachtiging te hervatten.

Het BGD:

- verstuurt in dat geval de brief "Art. 5.5 lid 7 Beslissing tot hervatting voorbereiding zorgmachtiging" (USER, Wvggz vragenlijsten) naar betrokkene, vertegenwoordiger (voor zover bekend) en de OvJ;
- indien de GD beoordeelt dat het eigen plan van aanpak voldoende is om verplichte zorg af te wenden, verstuurt BGD de brief "Art. 5.15 lid 1 en 2 Bevindingen GD" (USER, Wvggz vragenlijsten) naar de OvJ, met als bijlagen de medische verklaring en het plan van aanpak.

4. Zorgverantwoordelijke aanwijzen

De regiebehandelaar wordt de ZV conform de Wvggz. Indien er geen regiebehandelaar is, verzoekt de GD het management van het betreffende domein een ZV aan te wijzen.

5. Medische verklaring

Door een onafhankelijk psychiater wordt een medische verklaring opgesteld over de actuele gezondheidstoestand van betrokkene en/of uit het gedrag van betrokkene, als gevolg van zijn psychische stoornis, ernstig nadeel voortvloeit.

De onafhankelijk psychiater overlegt met de huisarts en de ZV. De onafhankelijk psychiater krijgt, indien aanwezig, het plan van aanpak, de zelfbindingsverklaring en informatie over eerdere opnames en eventuele politie/justitiële/strafvorderlijke gegevens.

Het BGD regelt de onafhankelijk psychiater voor betrokkenen die klinisch zijn opgenomen en voorziet deze psychiater van de benodigde documenten. Afhankelijk van regio/afdeling wordt voor ambulante betrokkenen de onafhankelijke psychiater door de ZV/het behandelteam geregeld. De datum van de beoordeling en contactgegevens van de onafhankelijk psychiater worden aan BGD doorgegeven zodat de benodigde documenten gestuurd kunnen worden.

6. Zorgkaart opstellen

Als betrokkene dit wenst, kan hij samen met de ZV (en vertegenwoordiger) een zorgkaart opstellen. De ZV wijst betrokkene er nogmaals op dat hij zich ook kan laten bijstaan door een familielid, naaste of de PVP. Een eventuele zelfbindingsverklaring, eigen plan van aanpak of andere schriftelijke wilsuiting worden als bijlagen bij de zorgkaart gevoegd.

Ook als betrokkene geen voorkeuren heeft, registreert de ZV dit in het format "Art. 5.12 Zorgkaart" (USER, Wvggz vragenlijsten). De ZV tekent de zorgkaart en stuurt deze door naar het BGD.

7. Zorgplan opstellen

De ZV stelt in overleg met betrokkene (en vertegenwoordiger) een zorgplan vast. Dit gebeurt volgens het format zorgplan in het EPD (USER).

De ZV wijst betrokkene nogmaals op het feit dat hij bijgestaan kan worden door een familielid, naaste of de PVP.

De ZV heeft voorafgaand aan het vaststellen van het zorgplan zo mogelijk overleg met familie en naasten en andere betrokken zorgverleners (b.v. de huisarts).

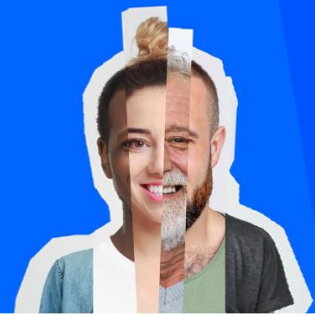
Als klinische opname beoogd is, neemt de ZV alvast contact op met IDU (plaatsings- of opnamecoördinator) van de betreffende kliniek om betrokkene op de wachtlijst te laten plaatsen.

Als blijkt dat er "essentiële voorwaarden voor deelname aan het maatschappelijk leven" ontbreken die het beëindigen van de verplichte zorg in de weg kunnen staan, vindt ook overleg plaats tussen de ZV en het college van B&W. Deze essentiële voorwaarden worden als doel opgenomen in het zorgplan en worden hiermee periodiek geëvalueerd.

Indien de aard van de psychische stoornis daartoe noodzaakt, vindt consultatie plaats van ten minste één andere deskundige (b.v. verslavingsarts of orthopedagoog).

8. Beoordeling zorgplan

De GD beoordeelt of het zorgplan voldoet aan de wettelijke vereisten en de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid.

De GD draagt zijn bevindingen, de medische verklaring, de zorgkaart, het zorgplan en eventueel het plan van aanpak over aan de OvJ.

Het BGD verstuurt de brief "Art. 5.15 lid 1 en 2, 5.17 lid 4 Bevindingen GD" (USER, Wvggz vragenlijsten) met bijlagen aan de OvJ.

Termijn

Tussen het moment dat de GD betrokkene informeert over de voorbereiding van de zorgmachtiging, en de beslissing van de OvJ om de aanvraag in te dienen bij de rechter, zit maximaal vier weken (de OvJ heeft maximaal 1 week te tijd om de stukken te beoordelen). Als er een eigen plan van aanpak wordt opgesteld, wordt deze termijn met twee weken verlengd (dus maximaal zes weken).

Als de OvJ besluit het verzoek door te zetten, doet de rechter uiterlijk drie weken na ontvangst van het verzoekschrift uitspraak.

Als het gaat om een zorgmachtiging op grond van een zelfbindingsverklaring doet de rechter binnen drie werkdagen uitspraak.

Indien de OvJ besluit het verzoek niet door te zetten, heeft de GD 14 dagen de tijd om hiertegen bezwaar aan te tekenen.

Het BGD:

- bewaakt de termijnen;
- dient de benodigde stukken in bij de OvJ;
- indien de OvJ besluit het verzoek niet door te zetten en de GD wil hiertegen bezwaar maken verstuurt het BGD de brief "Art. 5.18 verzoek tot het alsnog voorbereiden zorgmachtiging" (USER, Wvggz vragenlijsten).

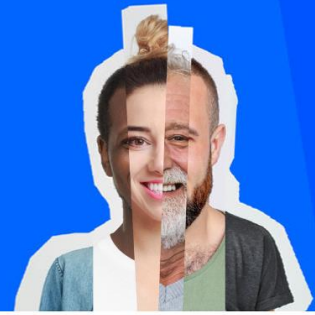
Informatie

Na afgifte van de zorgmachtiging moet betrokkene worden geïnformeerd, brief "Art. 8.3 lid 1 Gegevens GD en ZV en informatie aan betrokkene (USER, Wvggz vragenlijsten). Het BGD verstuurt deze brief aan betrokkene. Hiervoor is de folder [Informatie over het patiëntendossier](#) beschikbaar¹. De ZV bewaakt dat betrokkene hierover wordt geïnformeerd.

Wijzigen van de zorgmachtiging

Indien bepaalde verplichte zorg niet is opgenomen in de zorgmachtiging en deze wel noodzakelijk wordt geacht, kan een wijziging van een zorgmachtiging worden aangevraagd. Hiervoor dient de ZV een aanvraag (Art. 8.12 lid 4 Aanvraag tot wijziging zorgmachtiging, USER, Wvggz vragenlijsten) bij BGD in te dienen samen met een actueel zorgplan en een medische verklaring.

Voor wijziging van de zorgmachtiging naar aanleiding van toepassing tijdelijke verplichte zorg vanuit een noodsituatie (langer dan 3 dagen) zie werkinstructie [Tijdelijke verplichte zorg in noodsituaties](#).

Verlengen

Wanneer verplichte zorg nodig is na afloop van de zorgmachtiging kan een aansluitende zorgmachtiging worden aangevraagd conform bovenstaande stappen (gelijk aan stappen van een "nieuwe" zorgmachtiging). Het verzoek voor een aansluitende zorgmachtiging moet minimaal vier weken voor afloop van de huidige zorgmachtiging bij de rechtbank worden ingediend. Dit betekent dat het BGD uiterlijk vijf weken voor afloop van de zorgmachtiging het aansluitend verzoek bij de OvJ moet indienen.
